Tiedote 26.1.2011

Tutkimus antaa synninpäästön elintarvikepakkauksille

Elintarvikepakkauksen ympäristövaikutukset ovat merkittävästi pienemmät kuin itse elintarvikkeen tuotannon ja kulutuksen aiheuttamat päästöt. Tuoreen tutkimuksen mukaan roskiin päätyvän ruoan tuottaminen kuormittaa ympäristöä enemmän kuin pakkauksen valmistus. Ekologisimpia pakkauksia ovat sellaiset, joilla ruokahävikkiä syntyy vähiten.

MTT:n koordinoima FutupackEKO-tutkimushanke selvitti elintarvikepakkausten ympäristökuormitusta osana tuotteen koko elinkaarta. Tulokset mursivat monia yleisiä myyttejä pakkausten ympäristövaikutuksista.

Hankkeen vastuullinen johtaja **Juha-Matti Katajajuuri** MTT:stä toteaa, että pakkaus saattaa jopa pienentää paljon kuormittavan elintarvikkeen ympäristövaikutuksia, jos se suojaa ruokaa hyvin pilaantumiselta.

– Pakkausta suunniteltaessa olisi pyrittävä sellaisiin koko-, muoto- ja materiaaliratkaisuihin, että pakkaus säilyttäisi ja suojaisi tuotetta tehokkaasti. Näin ollen kuluttajilta syntyvä ruokahävikki jäisi mahdollisimman pieneksi, Katajajuuri tiivistää.

Pakkaus tuotteen vaatimusten mukaan

Suurta pakkauskokoa pidetään ympäristöystävällisempänä kuin pientä, koska pakkausmateriaalia kuluu vähemmän pakattavaa tuotekiloa kohti. MTT:n aiempien tutkimustulosten mukaan suuri pakkaus saattaa kuitenkin johtaa turhaan kulutukseen tai siihen, että osa elintarvikkeesta päätyy hävikkiin.

– Pakkausmateriaalin minimointi on ympäristöystävällistä vain, jos se ei samalla lisää pakkauksesta johtuvaa tuotehävikkiä, Katajajuuri huomauttaa.

Elintarvikkeiden pakkausmateriaaleja ei voi luokitella ekologisesti hyviin tai huonoihin, sillä jokaisella materiaalilla on omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Pakkauksen ekologisuus riippuu pitkälti siitä, suojaako pakkaus elintarviketta riittävästi.

– Erilaisia materiaaleja tarvitaan, Katajajuuri korostaa.

Todelliset tuotteet laskelmien taustalla

FutupackEKO-tutkimuksessa tarkastellut kolme esimerkkituotetta olivat Fazer Leipomoiden ruispalaleipä, HK Ruokatalon kokolihaleikkele ja Raision soijapohjainen jogurttityyppinen tuote.

Tutkimuksessa arvioitiin elintarvikkeiden tuottamisen ja kulutuksen sekä pakkausten valmistuksen ja hävittämisen vaikutukset ilmastonmuutokseen, rehevöitymiseen sekä happamoitumiseen. Tarkastelussa oli mukana vaihtoehtoisia pakkauksia sekä käytettyjen pakkausten hyötykäyttötapoja.

Tulosten mukaan esimerkiksi jo puolikkaan ruispalaleivän tai yhden kinkkusiivun päätyminen haaskuuseen aiheuttaa suuremman ympäristökuormituksen kuin pakkausten valmistus ja jätehuolto. Pakkausasiantuntija **Hanna Lehtonen** Fazer Leipomot & Makeiset -toimialalta toteaa, että pakkaavan teollisuuden haasteena onkin juuri optimoinnin vaikeus.

– Pakkausmateriaalivalinnalla ei yksinään korjata sitä, mitä muulla kulutuskäyttäytymisellä menetetään. Kuluttajan käyttäytyminen ja tuotteen käyttötilanteen tunteminen ovat avainasemassa pakkausta suunniteltaessa. Pakkaussuunnittelijan on kuljettava virtuaalisesti kuluttajan saappaissa, Lehtonen sanoo.

Vuonna 2009 alkaneeseen FutupackEKO2010-tutkimushankkeeseen osallistuivat MTT:n lisäksi Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Pakkaustutkimus – PTR ry ja VTT. Mukana tutkimuksessa olivat myös Borealis Polymers Oy, Fazer Leipomot Oy, HK Ruokatalo Oy, Inex Partners Oy, M-real Oyj, Nokia Oyj, Pakkausalan Ympäristörekisteri PYR Oy, Pyroll Oy, Ravintoraisio Oy, Stora Enso Oyj, Suomen Aaltopahviyhdistys ry ja UPM Raflatac Oy.

Tutkimuksen rahoittivat Tekes ja hankkeeseen osallistuneet yritykset.

Tiedotustilaisuuden aineistot ovat saatavilla osoitteessa www.mtt.fi/futupack

Lisätietoja: vanhempi tutkija Juha-Matti Katajajuuri, MTT, puh. 050 359 9772, juha-matti.katajajuuri@mtt.fi

MTT (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus) on johtava maatalous- ja elintarviketutkimusta sekä maatalouden ympäristöntutkimusta tekevä laitos. Tutkimusalojamme ovat bioteknologia- ja elintarviketutkimus, kasvintuotanto, kotieläintuotanto, talous, teknologia ja ympäristö. Tuotamme ja välitämme tieteellistä tutkimustietoa sekä kehitämme ja siirrämme teknologiaa koko maatalous- ja elintarvikesektorille. Lisätietoja www.mtt.fi